

Utviklingen i ungdomskriminaliteten i Bergen og nabokommunene - fra politiet sitt ståsted

Politiinspektør Monica Johannesen Mørk
Tjenesteenhetsleder Bergen vest politistasjon

Merkbare endringer i ungdomskriminaliteten (2023)

(det er fortsatt slik at de aller fleste ungdommene ikke begår straffbare forhold)

- Økning i antall straffesaker på ungdommer under 18 år og under 15 år
- Endring i type kriminalitet. Jevnlig melding om vold, ran, bæring av kniv og trusler
- Politiet så over tid en økning i antall barn under 15 år som begikk kriminalitet. Både alvorlig og mindre alvorlig kriminalitet.

14-åringer mest kriminelle

«Kriminaliteten i Norge har vist sterkt økende tendens, og er mer enn fordoblet de siste 15–20 år. Især ungdomskriminaliteten har øket foruroligende. Og det er intet tegn til at tendensen vil snu, tvert imot. Den langt største kriminalitetshyppighet finner vi idag i årsgruppen 14–17 år, og 14-årige gutter toppe kriminalstatistikken med 28 siktede pr. 1000 innbyggere.»

Morgenutgaven 19. februar

Den registrerte kriminaliteten - utvikling

Nasjonalt

(den registrerte kriminaliteten januar – juli 2024 sammenlignet med samme periode i 2023)

- Ser en reduksjon sammenlignet med 2023, men stadig høyt nivå
- Færre engangsovertredere (- 8 %), men fortsatt økning blant de mest aktive (over 10 saker – økning på 20 % både i antall personer og antall forhold.
- 13,5 prosent færre gjerningspersoner i alderen 13-14 år (vinning)
- Nedgang på vinning (11%), økning i voldsforhold (8%, kroppskrenkelser, trusler), negativ trend når det gjelder ran.

Vest politidistrikt (januar – juli)

- En liten nedgang totalt fra 2023 til 2024
- Jevn økning i vinningssakene fra 2020 til 2023 – nedgang i 2024 (ned fra 492 til 385).
- Økning i antall voldssaker fra 2023-2024 (240 til 314 saker).
- Tall for 2020-2024 (januar til juli)

207 Vest politidistrikt	826	841	709	1 305	1 214
Vinningslovbrudd	188	206	209	492	385
Voldsløvbudd	168	155	116	240	314
Annen kriminalitet (inkl. miljø og arbeidsmiljø)	132	111	163	202	176
Trafikklovbrudd	103	94	56	104	115
Skadeverk	82	91	50	112	77
Seksuallovbrudd	59	91	58	76	60
Narkotikalovbrudd	82	77	43	55	63
Økonomilovbrudd	12	16	14	24	24

Bergen kommune (januar til juli)

- Økning i antall registrerte straffesaker
- Nedgang i antall vinnings saker bortsett fra i et byområde
- Økning i antall voldssaker (kroppskrenkelser og trusler)
- Har tilfeller av svært alvorlige straffesaker med barn og unge involvert – få saker.

Beskrivelse av ungdomsmiljøet/ungdomskriminaliteten – fra politiet sitt ståsted

- De aller fleste ungdommene i Bergen begår ikke straffbare forhold og er høflige og greie – samtidig er det noen utviklingstrekk som gir grunn for bekymring.
- Krevende og utfordrende språkbruk blant en del barn og unge.
- Er du inn eller ut? Frykten for utenforskap erfares å være en av flere årsaker til at ungdom begår straffbare forhold.
- De yngste barna/ungdommene (12-13) år blir gjerne tatt for tyverier eller kroppskrenkelser/trusler. Kroppskrenkelsene/truslene bunner ofte i konflikter med andre barn/ungdommer.
- De fleste som begår alvorlig kriminalitet er i alderen 14-16 år.
- Trender som går i bølger
  - Trusler om skoleskyting
  - Fryktbasert taushet
  - Deling av voldsvideoer
  - Tyveri/ran av dyre klær, sko, belter osv
  - Besittelse av kniv.
- Noen få ungdommer går igjen i de alvorlige straffesakene. De har ofte en utvikling fra å begå mindre alvorlig kriminalitet til mer alvorlig kriminalitet som vold/ran/trusler og brudd på narkotikalovgivningen– voldskapital.
- Politiet erfarer at det nå går lengre tid mellom hvert ran. Ofte de samme personene som går igjen. Det er ungdommer med stor kontaktflate, ungdommer som er venner uten at vi kan kalle dem en gjeng. Ulike sammensetninger av ungdommer i de ulike hendelsene. Få hendelser der ungdommer utøver alvorlig kriminalitet alene. Greie ungdommer hver for seg, utfordrer når de er sammen.
- Barn og ungdommer som begår gjentatt og alvorlig kriminalitet erfares å ha sammensatte utfordringer, flere sårbarheter og stort oppfølgingsbehov.
- Det erfares å være krevende å finne tiltak som tar ned risikoen for gjentakelse og som øker beskyttelsesfaktorene tilstrekkelig.
- Samfunnsutviklingen krever at politiet, kommunen og andre som jobber med barn og unge øker egen kunnskap om barn som utnyttet til kriminalitet.

Oppsummering:

Endringene i ungdomskulturen/ungdomskriminaliteten krever at vi som jobber med barn og unge tilpasser tjenestene, tilbudene og tiltakene våre.

Politiet håper og tror at tiltakene som er foreslått i Byrådssaken "Felles innsats mot ungdomskriminalitet" kan være et viktig bidrag i å møte disse endringene.